

Základní škola a Mateřská škola Havlíčkův Brod, Wolkerova 2941

Preventivní program školy (PPŠ)

Školní rok 2021/2022

Mgr. Jiří Rásl, školní metodik prevence

Havlíčkův Brod, 1. 9. 2021

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola byla vybudována v sídlištním komplexu v okrajové části města v roce 1970. Tvoří ji areál skládající se z pěti pavilónů – dvou vzdělávacích, stravovacího, dílen a tělocvičen. Do sítě škol byla zařazena k 1. 9. 1996 a od 1. 7. 2001 je příspěvkovou organizací. Škola sdružuje základní školu, školní družinu, školní klub, školní jídelnu a mateřskou školu.

Plně využité jsou dvě tělocvičny školy, zejména horolezecká stěna. V okolí školy se nachází moderní sportoviště, které prošlo rozsáhlou rekonstrukcí a v odpoledních hodinách slouží jako multifunkční sportoviště i pro širokou veřejnost.

K rizikovým faktorům na sídlišti patří restaurace a prodejna novin a tabákových výrobků.

část A

- Problémové faktory:
 - neúplné a sociálně slabé rodiny
 - kouření, alkohol
 - náznaky šikanování a jiné formy násilného chování
 - náznaky kyberšikany
 - náznaky rasismu, xenofobie
 - záškoláctví
 - virtuální drogy (počítače, televize, video)

- Dlouhodobý cíl, strategie:
 - výchova k odpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních
 - vytváření eticky hodnotných postojů a způsobů chování
 - budování fungujících třídních kolektivů
 - systematická profesní příprava
 - spolupráce školy při využívání volného času dětí
 - vypracování metodiky práce pro předměty Výchova k občanství, Výchova ke zdraví

Garant programu: ŠMP – Mgr. Jiří Rásl

Školní spolupráce:

- metodik úzce spolupracuje s ředitelem školy, třídními učiteli I. a II. stupně, výchovným poradcem a speciálním pedagogem

Spolupráce s odborníky:

- PPP – diagnostika specifických poruch učení, prevence rizikového chování
- Rodinné centrum – PhDr. Veselá – psycholog
- MUDr. Radosová – psychiatr
- Městská i státní policie – besedy
- Sociální kurátoři – práce s problémovou mládeží
- Červený kříž – kurzy první pomoci
- Střední zdravotnická škola-kurzy první pomoci
- Záchraná služba - kurzy první pomoci
- Úřad práce – volba povolání
- Sexuolog, gynekolog – přednášky
- Systém včasné intervence – spolupráce s MP, OSPOD
- Spektrum-centrum primární prevence Žďár nad Sázavou
- Preventivní programy primární prevence Krajského ředitelství policie kraje Vysočina

Důležitá telefonní čísla a kontaktní osoby

- **Městská policie**, tel. 569 428 239, 569 425 481
- **Policie**, tel. 158
- **Záchranná služba**, tel. 155
- **Okresní nemocnice**, tel. 569 472 111, *Husova 2624 H.B.*
- **Psychiatrická léčebna**, tel. 569 478 111, *Rozkošská 2322*
- **Oblastní charita**, tel. 569 426 070, *B. Němcové 188 H. B.*
 - Občanská poradna, tel. 569 425 630
 - Poradna pro ženy a dívky, tel. 569 431 149
- **Pedagogicko- psychologická poradna**, tel. 569 422 171, *Nad Tratí 335 H.B.*
- **Speciální pedagogické centrum**, tel. 569 428 925, *U Trojice 2104 H.B.*
- **Centrum vnější intervence**
 - *Dětský domov se školou Jihlava*, tel. 604315917
- **Sociální pracovnice - Mgr. H. Kopecká**, tel. 569 471 111
 - *Oddělení sociálně právní ochrany dětí MěÚ*
- **Integrovaný záchranný systém**, tel.112
- **Psycholožka dr. Veselá**, *Dobrovského H.B.*
- **Psychiatr dr. Radosová**, tel.569 429 245, *Dobrovského H.B.*
- **Spektrum-centrum primární prevence**, tel.563 034 002, *Žižkova 300/16, Žďár nad Sázavou*

část B - Vlastní preventivní aktivity

I. Prevence ve výuce

1. ročník – prvouka

Jsem školák – škola, učitelé, spolužáci, základy společenského styku, školní povinnosti

Moje rodina – adresa, příbuzenské vztahy, volný čas, zájmy

Pečujeme o své zdraví – osobní hygiena, správná výživa, nemoc, úraz, prevence, návykové látky

Projekt „Zdravé zuby“

Jsem chodec – základy dopravní výchovy, bezpečná cesta do školy

Slabikář dětských práv

Osobnostní a sociální výchova

Dopravní výchova

2. ročník - prvouka

Žiji mezi lidmi – základy slušného chování, ohleduplnost, kamarádství, správné stolování

Žijí s námi zvířátka – vytváření kladného vztahu ke zvířatům, prevence před týráním zvířat

Náš rok – roční doby, orientace v čase, denní režim, práce a odpočinek

Pečujeme o zdraví – prevence nemocí a úrazů, zdravý životní styl, návykové látky, vliv pohybu na zdraví, základy duševní hygieny

Projekt „Zdravé zuby“

Dopravní výchova – prohlubování dopravních návyků chodce

Slabikář dětských práv

Osobnostní a sociální výchova

3. ročník - prvouka

Místo, kde žiji – okolí školy, bydliště, orientace v místní krajině, lidé a jejich práce, volný čas, kultura, sport, služby

Člověk – správné držení těla, správné pracovní polohy, volba oblečení a správné obuvi, péče o zdraví, otužování, návykové látky

Dopravní výchova – dopravní kázeň, cestování dopravními prostředky

Slabikář dětských práv

Projekt „Zdravé zuby“

Osobnostní a sociální výchova

4. a 5. ročník - přírodověda

Člověk – základní soustavy těla, péče o zdraví, první pomoc, životospráva, odpovědnost za své zdraví, etapy života, rizika kouření a požívání alkoholu, mezilidské vztahy, projevy lidské nesnášenlivosti

Projekt „Zdravé zuby“

Osobnostní a sociální výchova

Dopravní výchova

Podněcování tvůrčích přístupů k řešení problémů, rozvoj vlastního vnímání, cítění, myšlení, fantazie.

6. ročník – Výchova k občanství, Výchova ke zdraví

Vytváření vztahů mezi žáky - i mezi žáky a učiteli, pravidla kolektivu

Rodina a její funkce – rodinné vztahy, náhradní rodinná výchova, funkce rodiny, manželství

Zdravý životní styl – výživa, zdravý způsob života, kouření, sexuální výchova

Vztahy k lidem – známým i cizím, rovnost a nerovnost mezi lidmi, hosté, kulturní chování, šikana, národnostní menšiny

Volba povolání

7. ročník - Výchova k občanství, Výchova ke zdraví

Společenské chování – pravidla chování v různých společenských situacích, posilování ve třídě, trénink obrany před manipulací

Zdravá výživa a stolování – stravování dospívající mládeže, civilizační choroby, mentální anorexie a bulimie

Zdravý způsob života - relaxační cvičení, jóga, volný čas, zábava, péče o duševní zdraví

Lidská práva – svoboda, morálka, Úmluva o právech dítěte, Všeobecná deklarace lidských práv

Osobní bezpečí – nebezpečné situace, násilí

Prevence zneužívání návykových látek – drogy a jejich účinky, vznik závislosti

Sexuální výchova

Volba povolání

8. ročník – Výchova k občanství

Člověk a dospívání – partnerské vztahy, náhražky smyslu života

Člověk v sociálních vztazích – umění se prosadit, zvládání životních situací

Člověk ve zdraví a nemoci – civilizační choroby

Zdravý životní styl – zdravá výživa, péče o tělo, kosmetika, odívání

Právní minimum – právo, morálka, Ústava

Sociálně patologické jevy – šikana, alkohol, kouření, drogy, kriminalita mládeže

Osobní bezpečí - agresivita

Sexuální výchova

Volba povolání

9. ročník – Výchova k občanství, Výchova ke zdraví

Volba povolání – Úřad práce, Burza škol, exkurze na střední školy

Smysl společnosti – spolupráce, důvěra a pomoc, citový život, náboženství, náboženské směry a sekty, jejich nebezpečí, náročné životní situace, stres – řešení, odborná pomoc, výchova k demokracii, trestné činy

Právní ochrana – správní a soudní řízení, mládež a paragrafy

Rodina – rodinné krize, rozpad rodiny

Zdravá výživa – výživa a zdravotní stav, nebezpečí reklamy

Nezralá manželství – výběr partnera, antikoncepce, interrupce, zodpovědné partnerské vztahy, péče o dítě

Sexuální výchova – nebezpečí pohlavně přenosných chorob, AIDS

Prevence zneužívání návykových látek – alkohol a další drogy, drogy a zákon, léčba závislostí

II. Aktivity k doplnění výuky

- Letní i zimní pobyty v přírodě – I. stupeň
- Lyžařský výcvikový kurz – 4. a 7. ročník
- Plavecký výcvik – 3. a 4. ročník
- Pravidelné besedy s Městskou policií ve všech ročnících na I. i II. stupni
- ÚP – volba povolání – 8. a 9. roč.
- Přednášky ze sexuální výchovy – 6. - 9. ročník
- Dopravní akce
- Stálá expozice výtvarných prací ve vestibulu školy
- Spolupráce s pobočkou Krajské knihovny Vysočiny
- Exkurze – tematicky zaměřené
- Hudební a dramatické pořady
- Besedy s odborníky
- Zapojení do akcí pomáhajících potřebným (nevidomí, nemocní rakovinou aj.)
- Spolupráce s občanskými sdruženími zabývajícími se sociálně patologickými jevy
- Adaptační pobyt pro žáky 6. ročníků
- Program Normální je nekouřit – I. stupeň
- Programy primární prevence Spektra Žďár nad Sázavou
- Preventivní programy Městské policie HB
- Preventivní programy primární prevence Krajského ředitelství policie kraje Vysočina (preventista nrap. Bc. Luboš Špitálník)

VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

A. KROUŽKY

B. ŠKOLNÍ KLUB – 6. – 9. roč.

C. KROUŽKY ŠKOLNÍ DRUŽINY

část C Rodiče

- seznámení s obsahem MPP na rodičovských schůzkách (třídní učitelé)
- rozdávání propagačních letáků rodičům žáků 2. stupně
- souhlas/nesouhlas rodičů s poskytováním poradenské péče žákům a s případným testováním žáků na přítomnost návykových látek
- výukové poznávací zájezdy a pobyty v přírodě – zváni jsou i rodiče účastníků se žáků
- konzultační hodiny pro rodiče – po dohodě
- akce Darujme si čas (předvánoční setkávání rodin ve vánočně laděných dílnách)

část D Zabezpečení dostupnosti informací pro žáky a učitele

- rada školy
- výchovná školská komise
- organizační pokyny školy s uvedením jmen, konzultačních hodin a telefonických kontaktů na výchovného poradce, metodika prevence, speciálního pedagoga
- rozdávání propagačních a informačních materiálů žákům dle obsahu do příslušných ročníků

část E Hodnocení

- hodnocení třídních učitelů, lektorů (podařilo se, nepodařilo se, co bychom potřebovali)
- hodnocení je průběžné, shromažďuje se u metodika
- hodnocení žáků – po každé akci formou pohovoru nebo ankety